

MAGYARUL TANULUNK

Baliko-Józsa Katinka - Stanglné Bujtás Réka

MAGYARUL TANULUNK 1

Munkatankönyv a magyar nyelv oktatásához
differenciált feladatokkal

Készült a jelenleg érvényben lévő osztrák tanterv alapján
a népiskolák 1. osztálya számára a magyar nyelv oktatásához

Arbeitslehrbuch für den Ungarischunterricht
mit differenzierten Arbeitsaufträgen

Gemäß dem derzeit geltenden Lehrplan
für den Unterrichtsgebrauch an Volksschulen für die 1. Schulstufe
im Unterrichtsgegenstand Ungarisch Lesen, Schreiben

Készült a Magyar Kormány támogatásával

TÁMOGATÓK / GEFÖRDERT
aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH

und vom

 Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

ISBN 978-3-200-08858-0

Első kiadás / Erste Auflage 2022
Minden jog fenntartva. / Alle Rechte vorbehalten.

SZERZŐK / AUTORINNEN
Baliko-Józsa Katinka, Stanglné Bujtás Réka

SZAKMAI LEKTOR / FACHLEKTORIN
Szabo Gabrielle

GRAFIKA / GRAFIK
Szűcs Édua

LAYOUT
Baliko-Józsa Katinka, BMKE/BUKV

KIADÓ / HERAUSGEBER:
Burgenlandi Magyar Kultúregyesület / Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein
A-7400 Felsőőr / Oberwart, Wiener Str. 47
Telefon: +43 3352 38489
E-Mail: office@bukv.at
www.bukv.at

www.bukv.at

NYOMDA / DRUCK
Schmidbauer Druck GmbH
A-7400 Oberwart, Wiener Str. 103

phburgenland

Pädagogische Hochschule Burgenland

Előszó

A szeptemberben iskolába kerülő első osztályos gyerekeknek minden új az iskolában. Számukra egy idegen nyelv tanítása nagyon szép, de egyben hatalmas kihívás is. Korosztályukból adódóan még a játék világában élnek. Sokszor önfeledten merülnek el a mesék birodalmában. Szívesen utánoznak. A játékokat fáradhatatlanul ismétlik. Élvezik a szerepjátékból fakadó élményeket, és örömmel vállalnak szerepet. Egy kedves dallam éneklésre készíti őket és kitartóan dúdolják a melódiát. Szeretnek színezní, rajzolni is. Gyönyörködnek a munkájukban. Az élmény elvarázsolja őket, és észre sem veszik az idő múlását.

Hosszú évek tapasztalatából is tudjuk, hogy diákjaink az idegen nyelvet teljesen másképp sajátítják el, mint mi felnőttek. Számukra nem fontos, hogy minden szót megértsenek, hogy tudják, miért is úgy mondjuk, ahogy mondjuk. Ők utánoznak, és az utánzásból fakadó élményen keresztül tanulnak. Nemcsak az utánzás, hanem az érzékszerveiken keresztül nyert élmények, a sok ismétlés mind örömet ad a diákokat. Dicséreteinkkel még inkább arra készítjük diákjainkat, hogy azt tegyék, ami nekik amúgy is jó érzést okoz, tanuljanak. Így szép lassan saját maguktól kezdik el az elsajátított nyelvtudásukat a megfelelő nyelvi környezetben használni. Minden kis siker hatalmas motivációt jelent nekik az idegen nyelv elsajátításához és jó alapként szolgál a további nyelvtanulásban.

A Magyarul tanulunk tankönyvcsalád első kötete ennek a kihívásnak próbál meg eleget tenni. Arra törekedtünk a tankönyv összeállítása során, hogy a feladatok sokszínűségükben tükrözzék a korosztály életkori sajátosságait. Komplex módszerekkel dolgozunk, ahol helyet kapnak a versek, mesék, mondókák és a dalok is. A témaköreinkhez különböző feladattípusokat válogattunk össze, amelyek között minden diák találhat számára kedves elfoglaltságot. A szótanítás mellett énekek, versek és mondókák segítségével sajátítják el a diákok az első osztályos tankönyv szókincsét. A mozgással összekötött verselés nemcsak élményt ad, hanem a szókinccstanítást is szolgálja. A logikai feladatok elsősorban kihívást jelentenek a diákok számára, de segítségükkel az elsajátított szókinccset aktívan gyakorolhatják. A finommotorikus feladatok több készség gyakorlására szolgálnak. A magyar nyelv tanítását egy hanganyagot tartalmazó CD teszi még színesebbé. A hangsúly mégis a játékosságon van, ami sokkal több, mint egy játék.

A játék közös élménye egyformán hat a német és a magyar anyanyelvű diákokra, és ösztönzi őket az együtt tanulásra. Emellett fontosnak tartottuk, hogy magyar anyanyelvű diákjaink nyelvtudása már az első tanévben intenzíven fejlődjön. Ezért a magyar gyermekirodalomból különböző műveket válogattunk számukra. Hanganyag segítségével ismertetjük meg a diákjainkkal a meséket és verseket. Így nemcsak a tudásuk gyarapodik, hanem a mesélés élményével is gazdagodnak. A felolvasás után rövid feladatok segítségével mélyíthetik el a hallottakat.

A kreatív játékokat szimbólummal jelöltük meg. A pedagógusok a kreatív játékok leírását az www.lms.at honlapon találják meg. Ugyanide töltöttük fel a szemléltetésre szolgáló grafikák és a CD hanganyagának írásos változatát is. A tankönyvhöz kiegészítő témakörök is készültek, amellyel a következő osztályok tananyagának szókinccsét alapozhatjuk meg. Ezeket a feladatokat szintén az lms-ről tölthetik le a pedagógusok.

Nagyon sok örömet és sikert kívánunk a tankönyv használatához!

A szerzők

Vorwort

Für ErstklässlerInnen, die im September die Schule beginnen ist alles neu. Das Erlernen einer Fremdsprache ist für sie eine große Herausforderung, wenn auch positiv besetzt. Altersbedingt leben sie noch immer in der Spielwelt. Sie tauchen oft gedankenversunken in das Reich der Märchen ein und imitieren gerne. Sie wiederholen unermüdlich Spiele, genießen Rollenspiele und schlüpfen gerne selbst in eine Rolle. Eine schöne Melodie motiviert sie zum Singen, sie summen diese unermüdlich weiter. Sie malen, zeichnen auch gerne und erfreuen sich an ihrem Werk. Vom Erlebnis verzaubert verlieren sie sogar das Zeitgefühl.

Aus langjähriger Erfahrung wissen wir auch, dass unsere SchülerInnen eine Fremdsprache ganz anders lernen als wir Erwachsenen. Für sie ist es nicht wichtig, jedes Wort zu verstehen, zu wissen, warum wir sagen, wie wir es sagen. Sie lernen, indem sie nachahmen. Nicht nur die Imitation, sondern auch das Lernen mit allen Sinnen, die vielen Wiederholungen bereiten ihnen Freude. Mit unserem Lob ermutigen wir sie noch mehr, das zu tun, was ihnen ohnedies ein gutes Gefühl gibt, nämlich zu lernen. So beginnen sie langsam, ihre erworbenen Sprachkenntnisse im passenden Kontext selbstständig anzuwenden. Jeder kleine Erfolg ist für sie eine große Motivation, eine Fremdsprache zu lernen, und dient als gute Basis für das weitere Sprachenlernen.

Der erste Band der Lehrbuchreihe Magyarul Tanulunk versucht, sich dieser Herausforderung zu stellen. Wir haben versucht, die vielfältigen Aufgaben des Lehrbuchs altersgerecht zu gestalten. So arbeiten wir mit komplexen Methoden, die Gedichte, Märchen, Kinderreime und Lieder beinhalten. Für unsere Themen haben wir eine Vielzahl von Aufgabentypen ausgewählt, in denen jeder Schüler bzw. jede Schülerin etwas finden kann. Mit Hilfe von Liedern, Gedichten und Reimen erlernen die Kinder spielerisch den Wortschatz des Grundschullehrbuchs. Verse kombiniert mit Bewegung haben nicht nur Erlebniswert, sondern vertiefen auch den Wortschatz. Logische Aufgaben sind in erster Linie eine Herausforderung für die SchülerInnen, aber mit deren Hilfe können sie das erworbene Vokabular aktiv anwenden. Anhand feinmotorischer Aufgaben werden verschiedene Fähigkeiten trainiert. Der Unterricht der ungarischen Sprache wird durch Audiomaterial auf CD noch bunter. Hauptaugenmerk liegt jedoch auf dem Mehrwert des Spielerischen Lernens.

Das gemeinsame Erleben des Spiels wirkt auf SchülerInnen mit deutscher oder ungarischer Muttersprache gleichermaßen und regt zum unbewussten Lernen an. Dennoch war es uns wichtig, jene mit ungarischer Muttersprache bereits im ersten Schuljahr intensiv zu fördern. Deshalb haben wir für sie verschiedene Werke aus der ungarischen Kinderliteratur ausgewählt. Anhand von Audiomaterial bringen wir unseren SchülerInnen Märchen und Gedichte näher. Dies erweitert nicht nur ihr Wissen, sondern bereichert sie auch um die Erfahrung des Geschichtenerzählens. Nach dem Lesen können sie das Gehörte anhand von kurzen Aufgaben vertiefen.

Kreativspiele sind mit einem Symbol gekennzeichnet, deren Beschreibungen die PädagogInnen auf der Plattform www.lms.at finden. Ebendort haben wir auch Grafiken zur Veranschaulichung und das verschriftliche Audiomaterial der CD hochgeladen. In Ergänzung zum Lehrbuch wurden zusätzliche Themen aufbereitet, mit denen der Grundstein für den Wortschatz der folgenden Schulstufen gelegt werden kann. PädagogInnen können diese Aufgaben ebenfalls von dieser Plattform herunterladen.

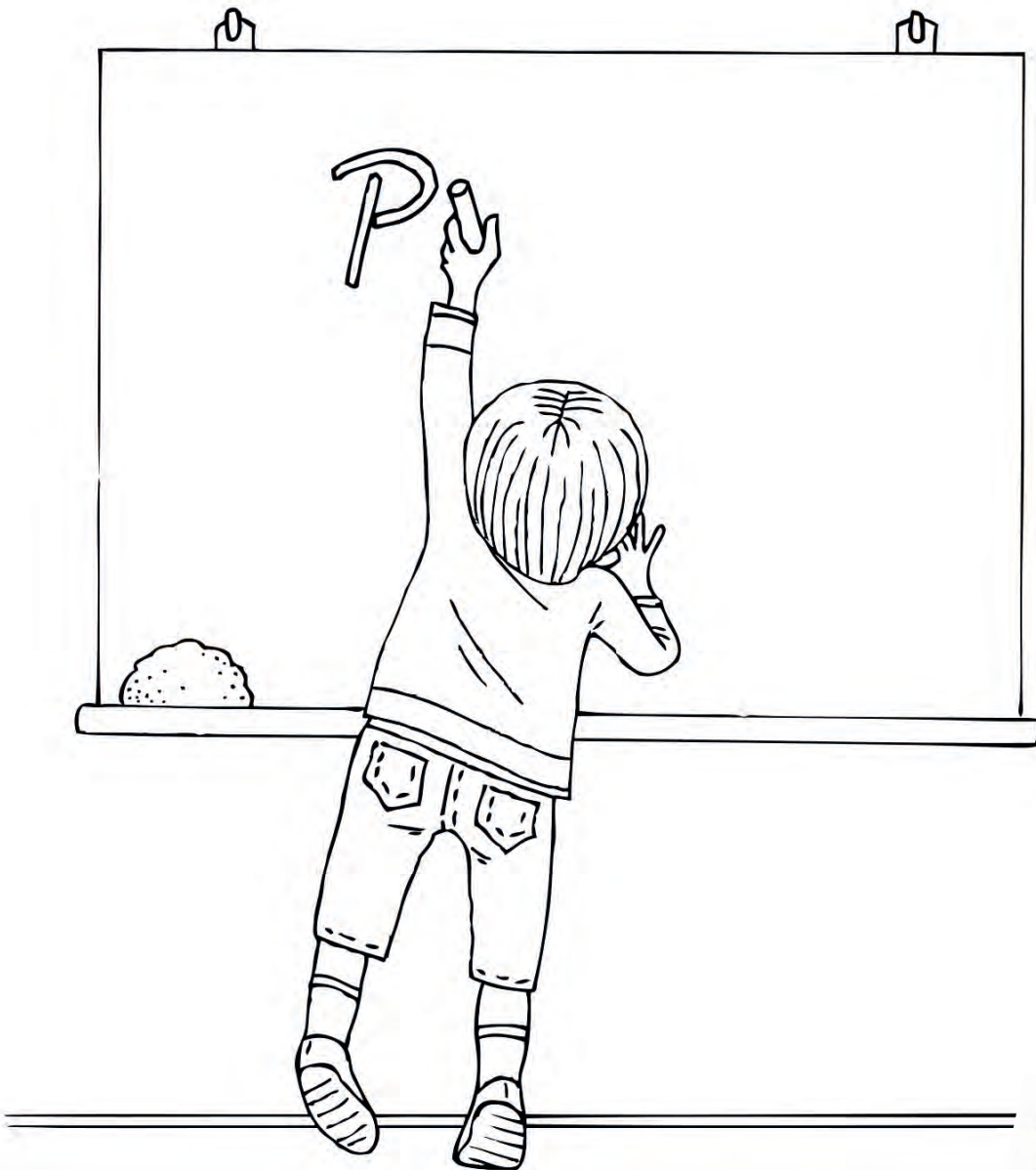
Wir wünschen Ihnen viel Freude und Erfolg beim Umgang mit dem Lehrbuch!

Die Autoren

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS

Már iskolás vagyok.

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS

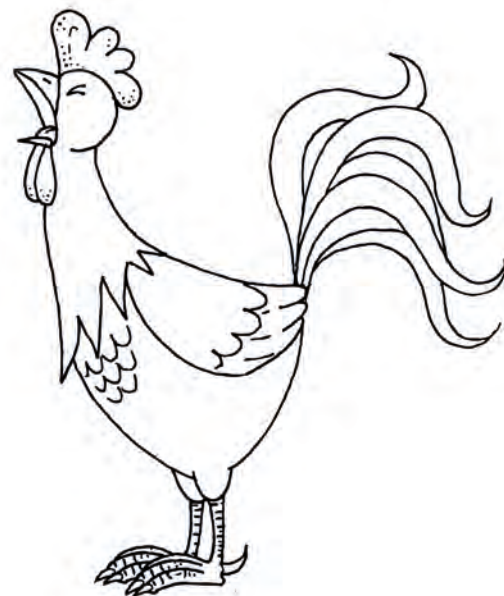
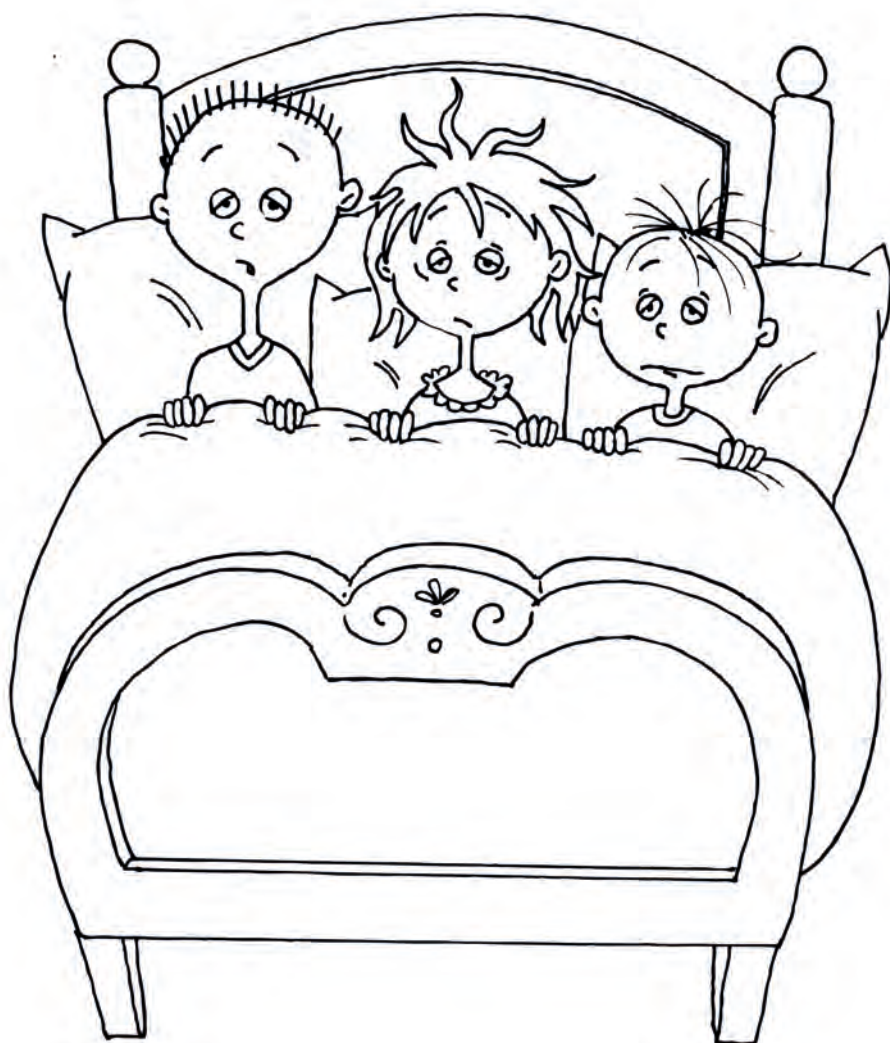
1.

Pál, Kata, Péter, jó reggelt!

francia kánon

Pál, Ka-ta, Pé - ter, jó reg-gelt! Már o-da-kint a nap fel-kelt,
Szól a ka-ka-sunk az a nagy ta-ra-jú: Gye-re ki a rét-re, ku - ku - ri - kú!

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS

2. Ki nincs velünk?

3. Jobb-bal

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS

1. Tófeji Vali: *Elsős leszek*

2. Állítsd sorrendbe a vers alapján a képeket!

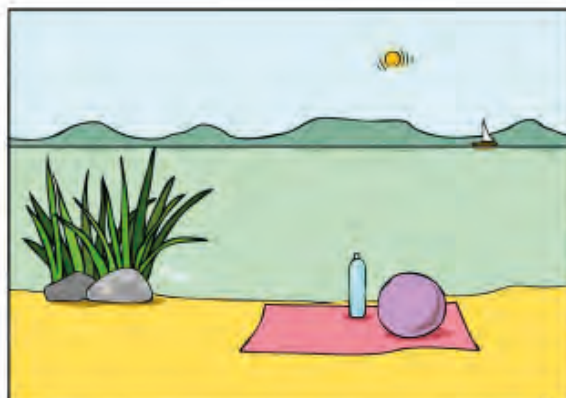
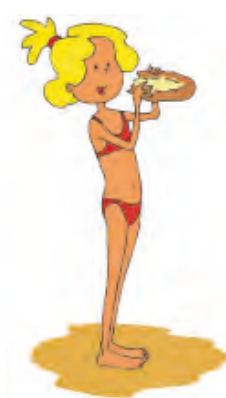
1.	2.	3.	4.
5.	6.	7.	8.

3. Hallgasd meg többször a verset!

4. Amikor már jól tudod, próbáld meg a hiányzó kifejezéseket kiegészíteni a 2. feladat alapján!

5. Rajzold le a füzetedbe, mit csináltál nyáron!

SZÍNEK

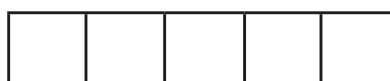
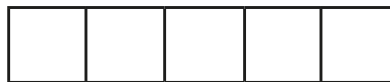
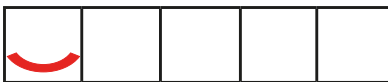

1.

barna	fekete	kék
piros	sárga	zöld

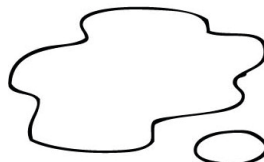
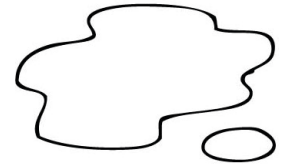
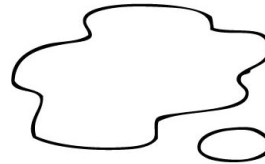
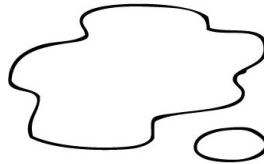
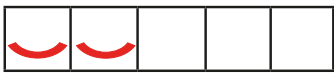
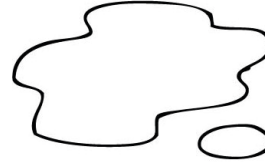
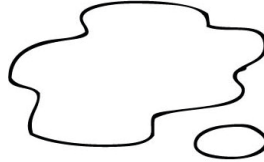
2.

SZÍNEK

3. Melyik szín lehet ez?

4. Melyik szín hiányzik?

SZÍNEK

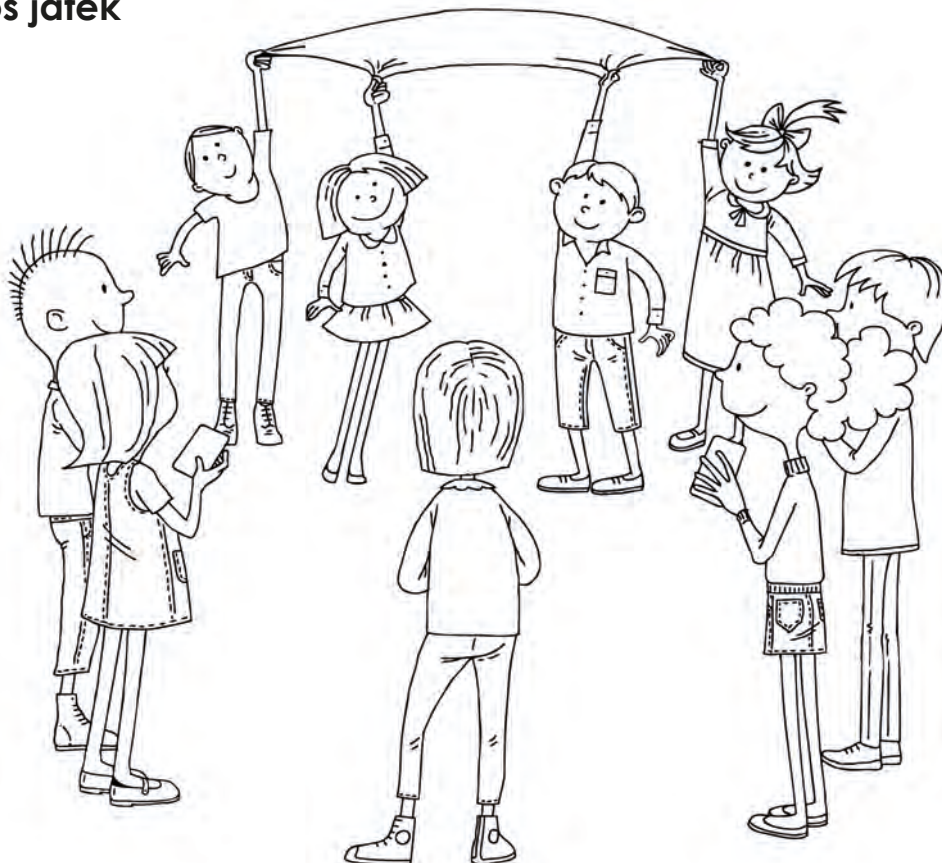

5. Igaz vagy hamis ?

1. 	2. 	3.
 	 	
4. 	5. 	6.
 	 	

6. Ejtőernyős játék

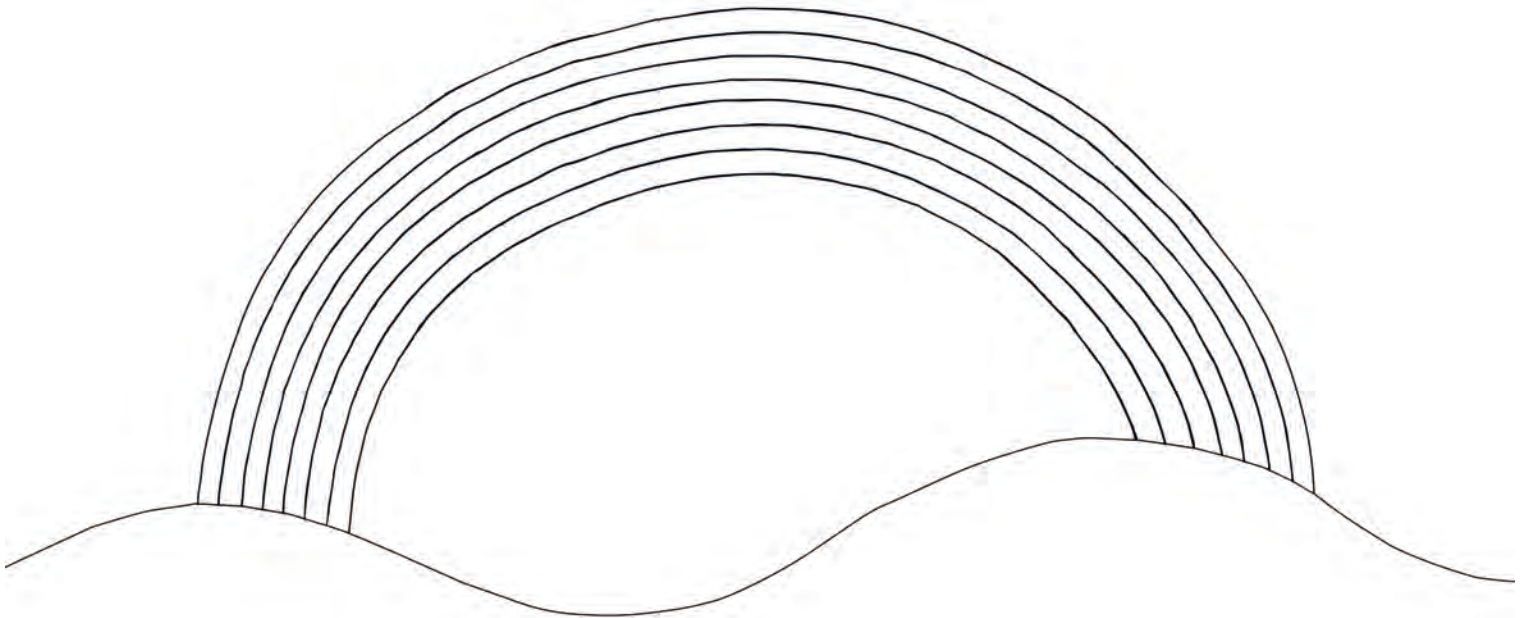
SZÍNEK

7. Bartos Erika: Szivárvány

8. Színezd ki a rajzot a vers alapján!

9. Tanuld meg a verset!

SZÍNEK

10.

Színek

Karal Viola – Lévay Erzsébet

A szí-vár - vány mi-lyen tar - ka, ra-gyog - nak a
szí - nek raj - ta: vö - rös, na-rancs, sár - ga, zöld, kék,
pi-ros
i - bo - lya, i - bo - lya, sze - ren - csés lesz,
ki át - sza - lad a - lat - ta, a - lat - ta.

11. Szivárvány

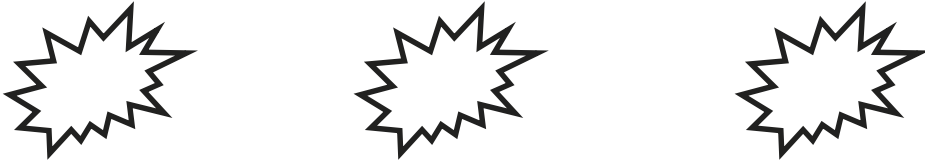

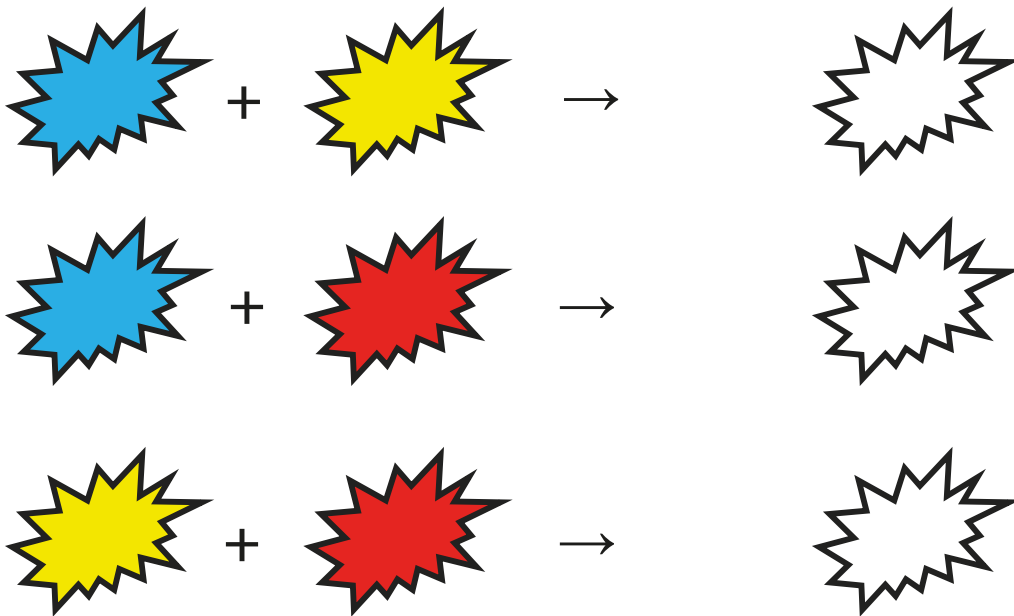
1. Tóthárpád Ferenc: *A három paca*

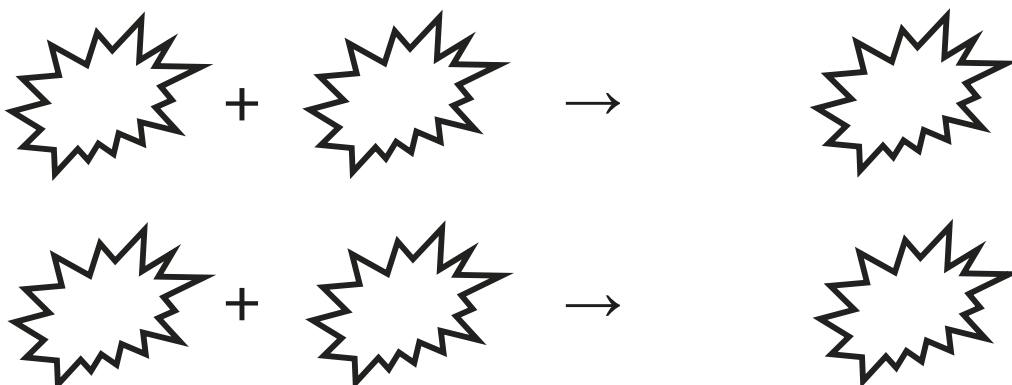
2. Mely színekről szól a vers?

3. Mivé változnak a színek?

4. Próbáld ki, hogy te is tudsz-e festékekkel más színeket keverni! Milyen színeket találtál?

TANSZEREK

1.

ceruza	füzet	iskolatáska
könyv	radír	tolttartó

2.

ü				
---	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

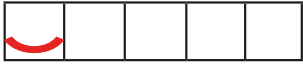

--	--	--	--	--

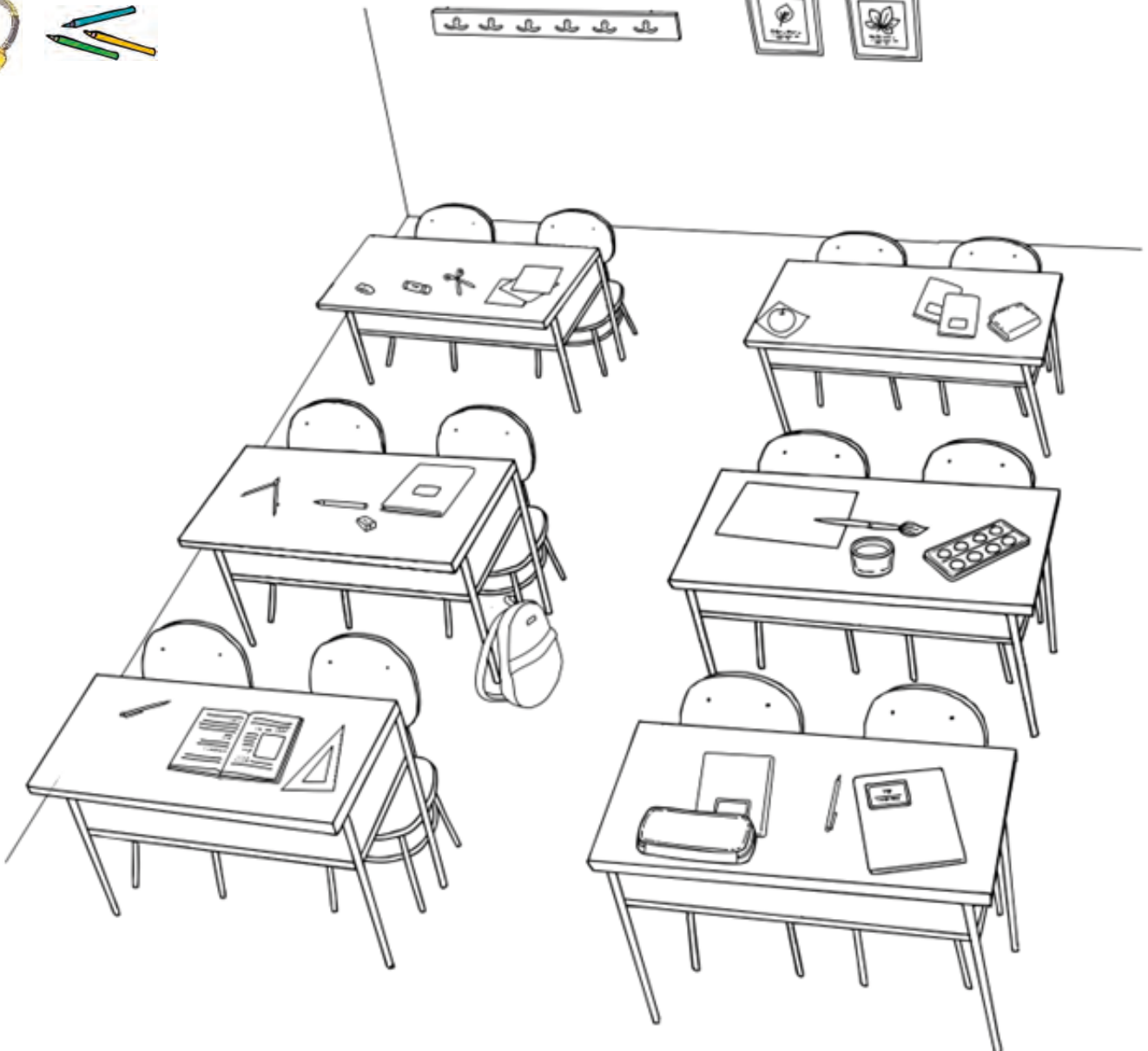
TANSZEREK

3. Melyik tanszer lehet ez? Kösd össze a képpel!

4. Keresd meg a tanszereket!

TANSZEREK

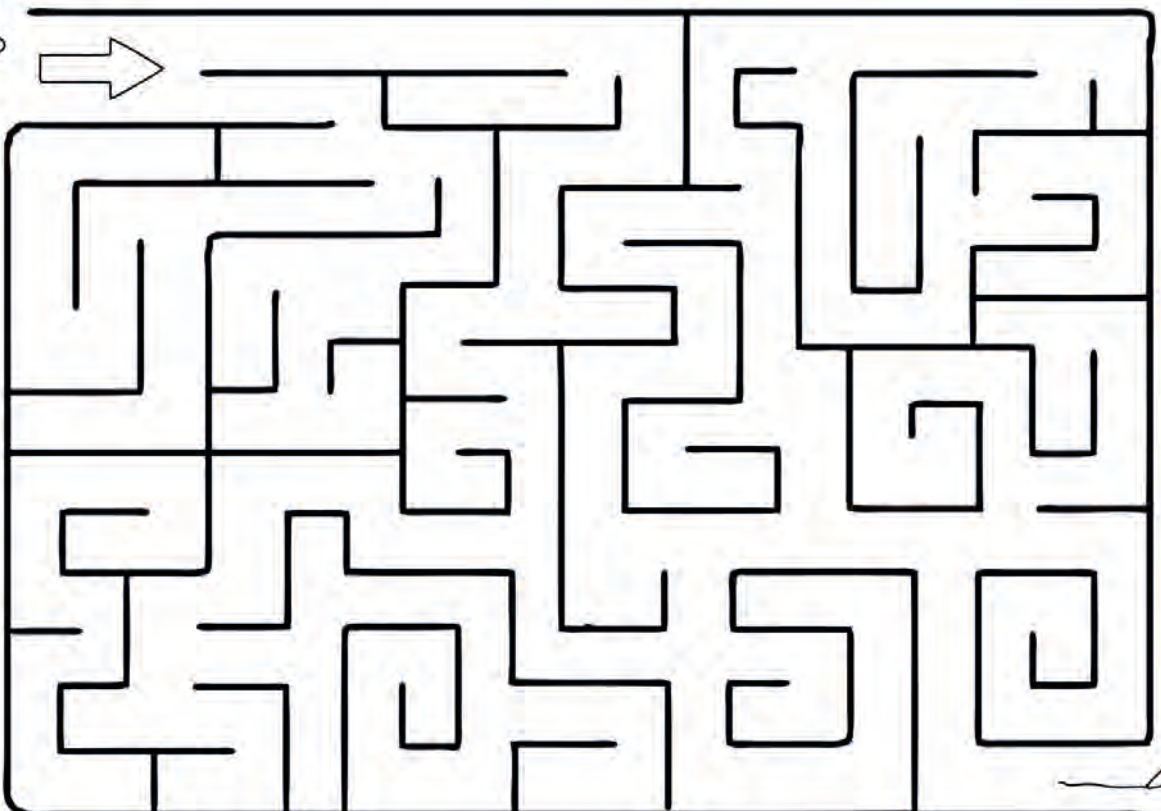

5. Igaz vagy hamis ?

1. 	2. 	3.
 	 	
4. 	5. 	6.
 	 	

6. Vezesd el a gyereket a ceruzához! Maradj a vonalon belül!

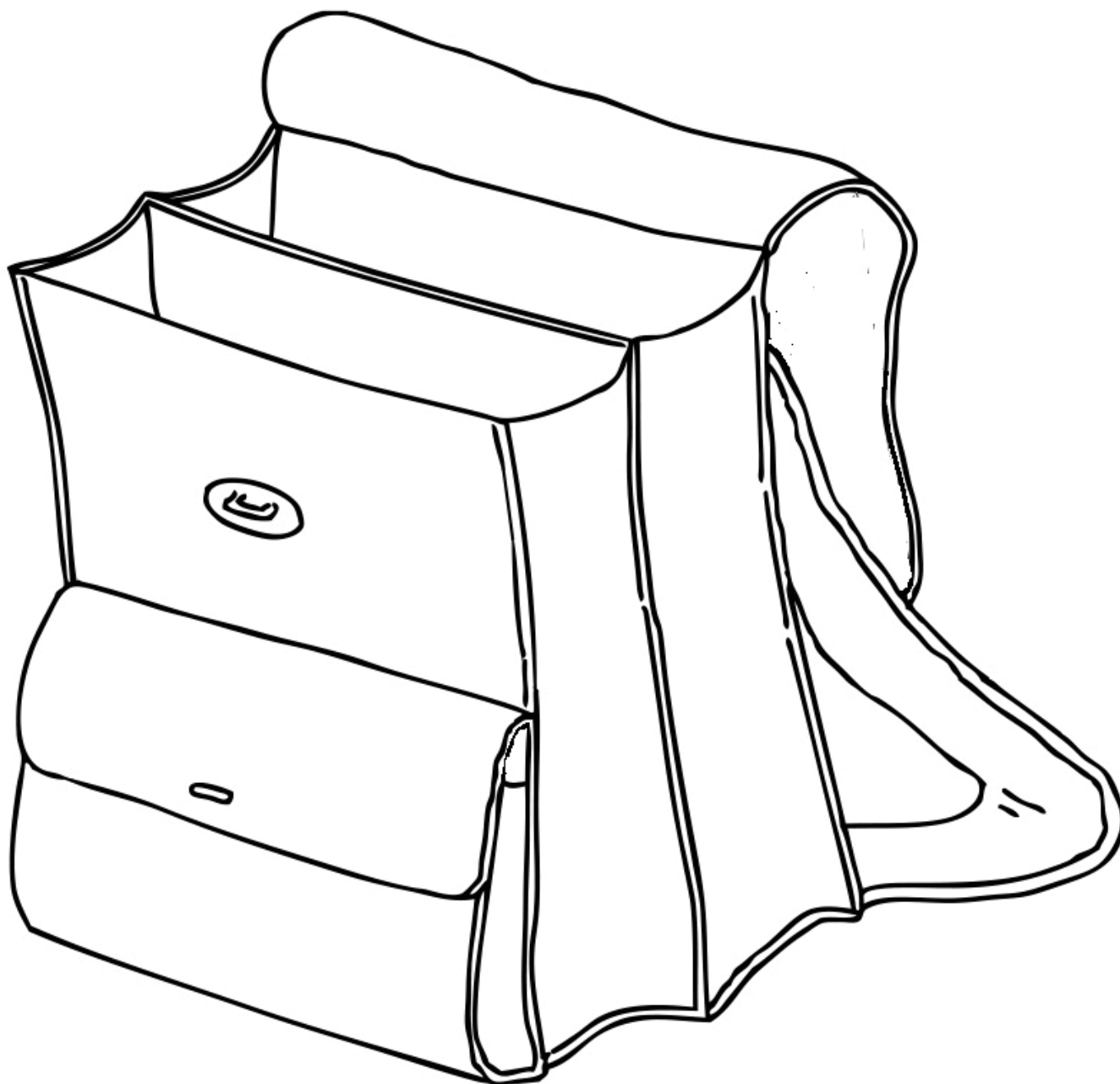
3. TANSZEREK

7. Pataki Edit: *Iskolába menni jó*

8. Pakold be az iskolatáskát!

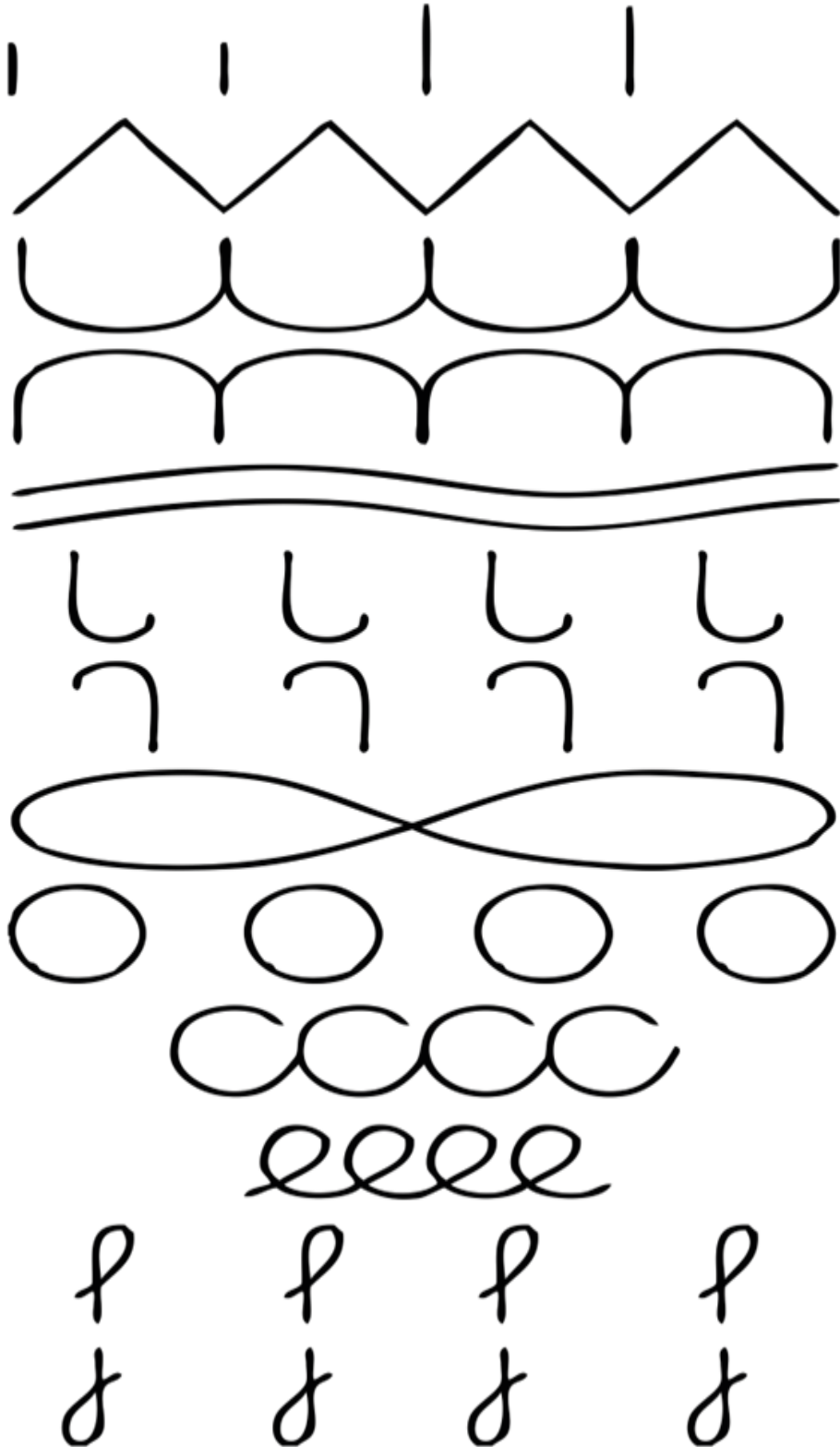

9. Tanuld meg a verset!

TANSZEREK

10. Mit rajzol a ceruza?

GYÜMÖLCSÖK, SZÁMOK

1.

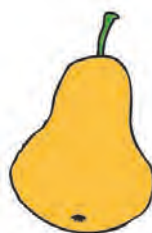

alma	dió	gesztenye
körte	szilva	szőlő

2.

—	—			
---	---	--	--	--

--	--	--	--	--

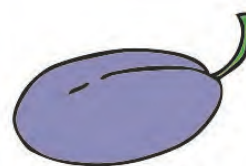
--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

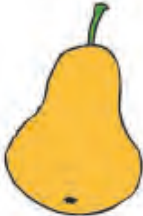

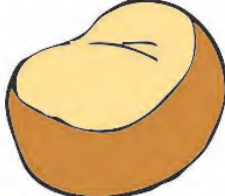

--	--	--	--	--

GYÜMÖLCSÖK, SZÁMOK

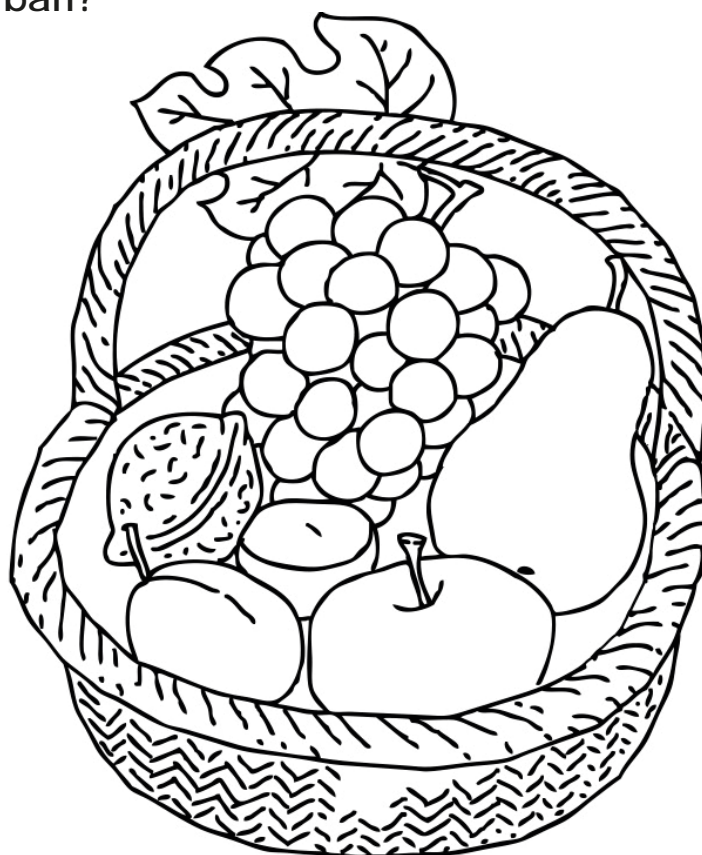

3. Igaz vagy hamis ?

1. 	2. 	3.
 	 	
4. 	5. 	6.
 	 	

4. Mi van a kosárban?

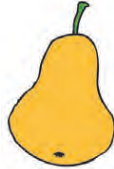
GYÜMÖLCSÖK, SZÁMOK

5. Válaszolj a kérdésekre!

Milyen színű az alma?

Milyen színű a körte?

Milyen színű a gesztenye?

Milyen színű a szilva?

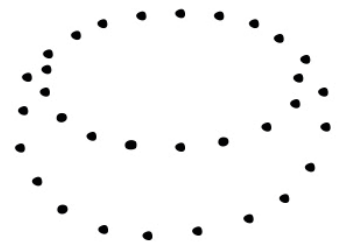
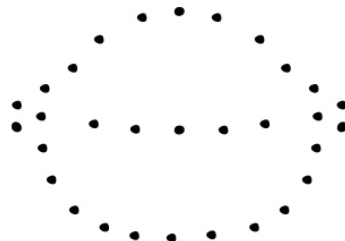
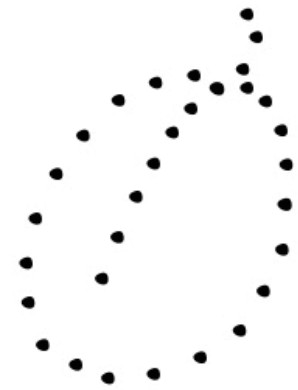
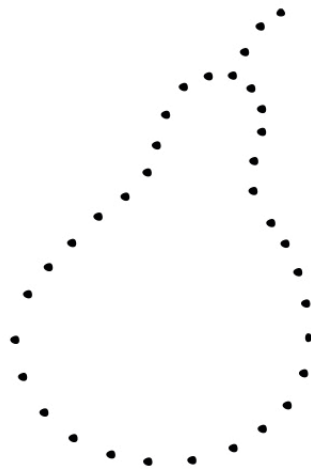
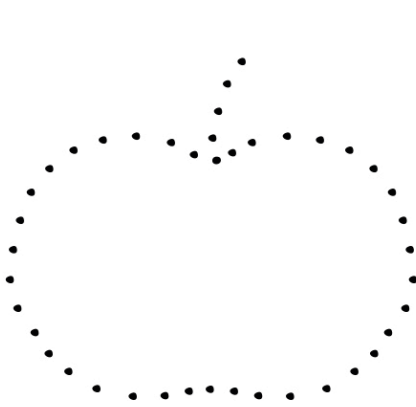
Milyen színű a szőlő?

Milyen színű a dió?

6. Húzd át a gyümölcsök körvonalát a megfelelő színnel! Ismételd közben a mondókat!

7. Sarkady Sándor: **Édes ősz**

8.

Sarkady Sándor: **Édes ősz**

Édes ősz jött, hull a ,

hamvas hull a földre.

Itt az , kasba rakd!

Ott a , hamm bekapd!

Bokor alatt búvik

- ott ne hagyd!

9. Tanuld meg a verset!

GYÜMÖLCSÖK, SZÁMOK

9.

Egy üveg alma

gyermekdal

Egy	Ü	-	veg al	-	ma, Tíz, tíz,
Két	Ü	-	veg al	-	ma,
Há - rom	Ü	-	veg al	-	ma,
Négy	Ü	-	veg al	-	ma,
Öt	Ü	-	veg al	-	ma,
Hat	Ü	-	veg al	-	ma,
Hét	Ü	-	veg al	-	ma,
Nyolc	Ü	-	veg al	-	ma,
Ki - lenc	Ü	-	veg al	-	ma,

tisz - ta	víz,	oly - an,	mint	a	fo - lyó - víz.
-----------	------	-----------	------	---	-----------------

10. Az egy üveg alma

GYÜMÖLCSÖK, SZÁMOK

1. Csanádi Imre: *Alma*

2. Miről szól a vers? Rajzold le!

3. Válaszolj a kérdésekre!

Szedtél már gyümölcsöt?

Milyen gyümölcsök érnek még ősszel az almán kívül?

Melyiket szereted?

ZÖLDSÉGEK

1.

krumpli	uborka	paprika
paradicsom	saláta	sárgarépa

2.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

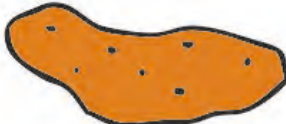

--	--	--	--	--

ZÖLDSÉGEK

3. Igaz vagy hamis ?

1. 	2. 	3.
 	 	
4. 	5. 	6.
 	 	

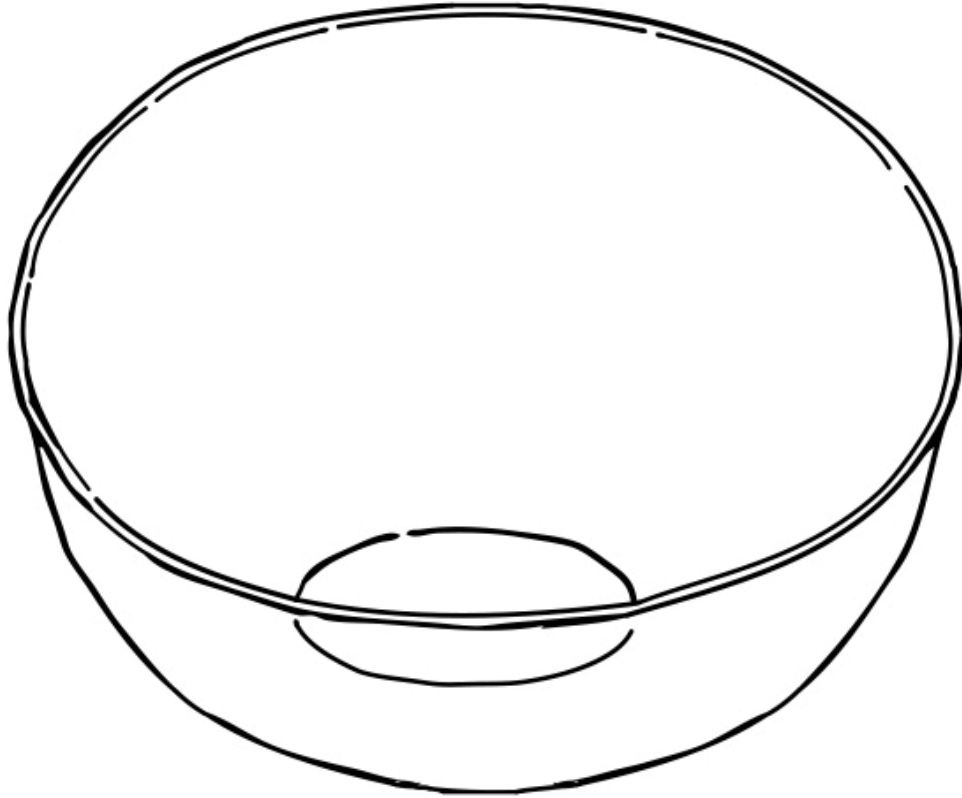
4. Zöldségek játszanak

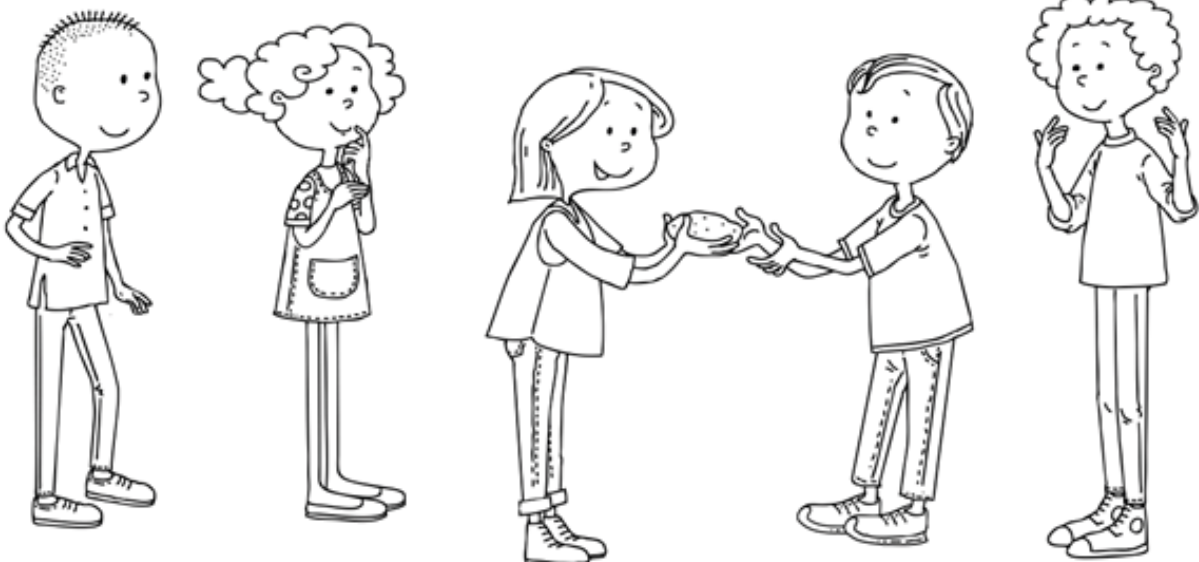

ZÖLDSÉGEK

5. Rajzolj!

6. Forró krumpli

ZÖLDSÉGEK

7. Répamese

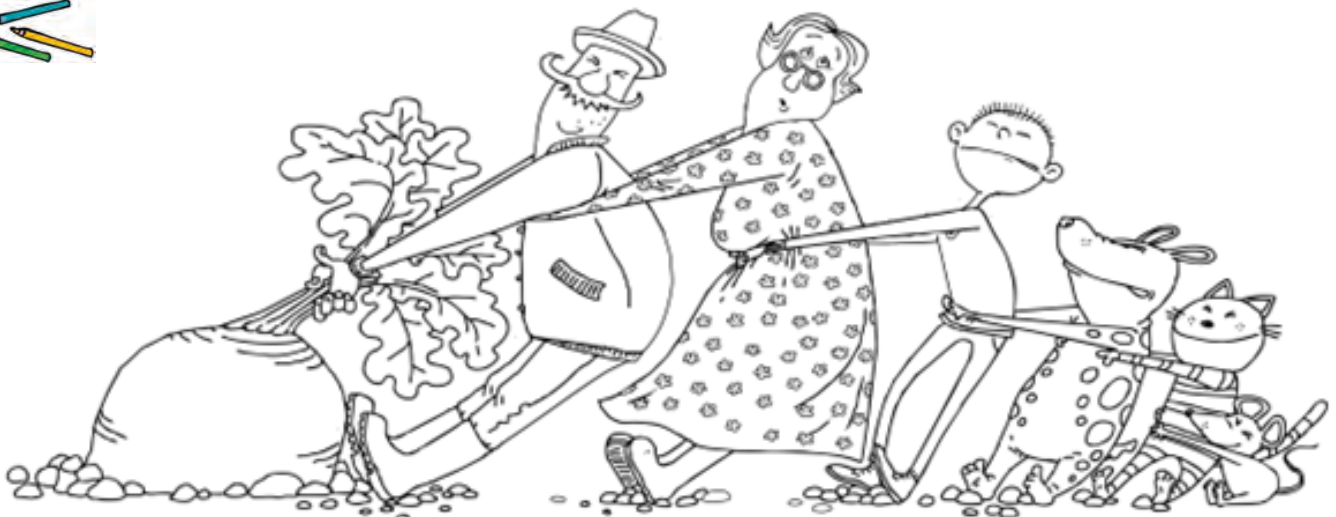

8. Állítsd sorrendbe a szereplőket a mese alapján!

9. Játssz el az osztálytársaidal a mesét!

10.

ZÖLDSÉGEK

11.

Sárgarépa busz

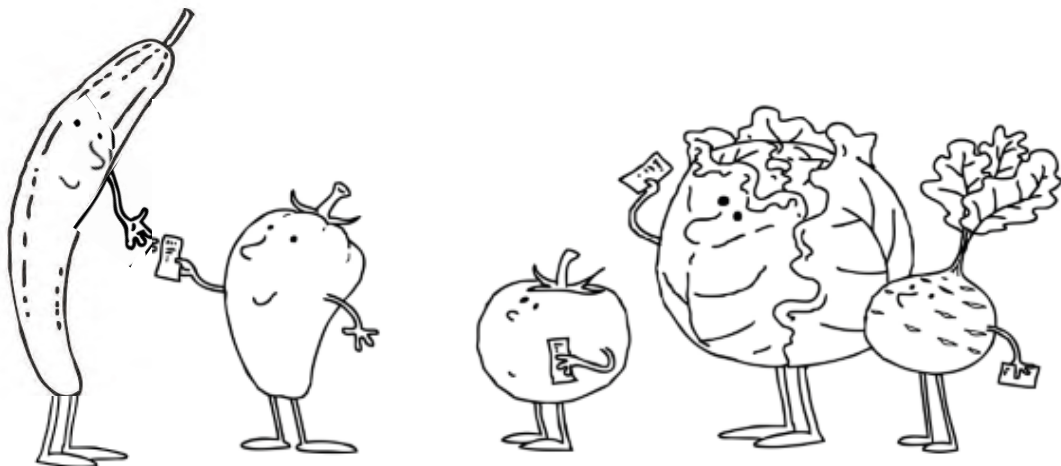
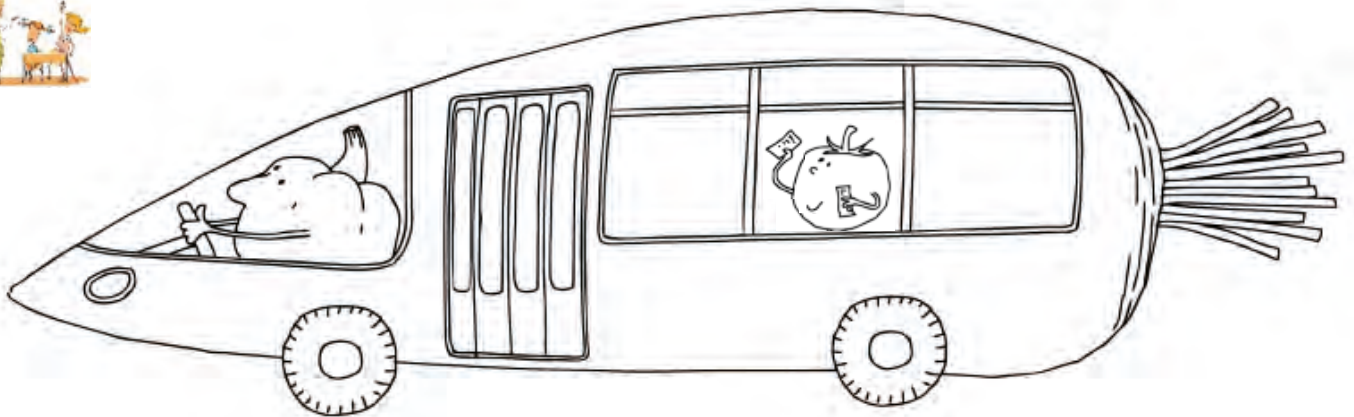
Stangné Bujtás Réka

Sár - ga - ré - pa ez a busz, tök a ve - ze - tő - je.
Pa - ra - di - csom ka - la - uz in - te - get be - lő - le.

Pap - ri - ka Pis - ti,
Sa - lá - ta Sá - ri.

Le - ves - vá - ros, vég - ál - lo - más. Tes - sék már ki - száll - ni.

12.

1. Gyárfás Endre: Sorakozó

2.

1.	2.	3.
4.	5.	6.

3.

